

FİBA EV İÇİ ŞİDDETLE MÜCADELE REHBERİ

Önsöz

Fiba İşimiz Eşitlik Platformu olarak tüm koşullar altında eşitlikçi, güvenli ve dayanışmacı bir yaklaşımla hareket ediyor; şiddete sıfır tolerans gösteren ve saygıyı temel alan bir dünya için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

Bu kapsamda Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'nun İş Dünyası Ev İçi Şiddete Karşı (BADV) Projesi'ne katılan Fiba İşimiz Eşitlik Elçilerimizin özverili çalışmalarıyla Fiba Grubu Ev İçi Şiddete Karşı Politikası'nı hazırladık. Politikamızla birlikte şiddete karşı tavizsiz duruşumuzu yansıtarak şiddete maruz kalan tüm paydaşlara destek olacak ve şiddetin türlerine ilişkin farkındalığı artıracak bir kaynak niteliği taşıyan Fiba Ev İçi Şiddetle Mücadele Rehberi'ni yayımladık.

Hep birlikte, daha adil, insan haklarına daha saygılı, daha güvenli ve daha eşit bir gelecek inşa etmek için çalışmalarımızı sürdüreceğimizin sözünü veriyoruz.

Fiba İşimiz Eşitlik Platformu

Amaç

Bu rehber; şiddetin hiçbir türüne taviz vermeyen, dayanışmacı, eşitlikçi, güvenli Fiba Grubu kültürü doğrultusunda şiddete maruz kalanlara ve ilgili tüm paydaşlara ev içi şiddetle mücadelede kaynak olacak şekilde hazırlandı.

Bu Rehberi Nasıl Kullanabilirsin?

Şiddetsiz ve güvenli bir yaşam sürmek en temel insan haklarından biri!

Güvenli bir yaşam için şiddetin belirtilerini tespit ederek önleme ve şiddetle mücadele etme konularında kritik bilgiler sunan bu rehber sayesinde ev içi şiddet farkındalığının artırılmasına destek olabilirsin.

Ev İçi Şiddet Nedir?

Ev içi şiddet hanedeki kişiler arasında özel veya kamusal alanda meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik ve siber şiddeti ifade eder; yakın ilişkideki kişiler arasında meydana gelir. Yakın ilişkide şiddet kavramı medeni veya dini nikahla kurulmuş ilişki ve aynı evde yaşam ile sınırlanmamaktadır.

Mağdur, ilişkide bulunduğu kişi tarafından şiddet içeren davranışlara doğrudan veya dolaylı olarak maruz kalan/kalma tehlikesi olan kişidir.

Fail ev içinde şiddeti uygulayan kişidir.

- ◆ **UNFPA ve Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'nun 2023 yılında yayınladığı Ev İçi Şiddet Raporu'na*** göre Türkiye'de şiddete maruz bırakılan her 10 kişiden 8'inin kadın olduğu tespit edilmiştir. Şiddete en çok maruz kalan ikinci grup ise çocuklardır.

* Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı 2007-2021 Yılları Arası Verilerinin İstatistiksel Analizi'nden alınmıştır.

Şiddet Türleri

Fiziksel şiddet, failin mağduru saldırgan davranışlarla kontrol altına almaya çalışması; kaba kuvveti korkutma, sindirme veya yaptırım aracı olarak kullanmasıdır. İtme, vurma, el kaldırma, tokat atma, yumruk atma, kesici ve delici aletlerle veya yakıcı maddelerle tehdit etme, yaralama, bir obje fırlatma gibi davranışları kapsamaktadır.

Psikolojik şiddet, failin mağdura sistematik olarak duygusal veya psikolojik baskı uygulamasıdır. Tehdit, sözlü taciz, başkaları önünde aşağılama, küçük düşürme, mağdurun giyimini, hareketlerini, ilişkilerini denetleme, sınırlama, yakınları ve çocukları üzerinden tehdit etme gibi davranışları kapsamaktadır.

Sözel şiddet, bağırarak, alay etmek, suçlamak, yıkıcı şekilde eleştirmek, hakaret etmek, küfretmek, isim takmak, mağdurun kendisine olan güven ve saygısını düşürmeye yönelik itham ve iddialarda bulunmak gibi davranışları kapsamaktadır.

Cinsel şiddet, mağdurun rızası olmadan cinsel ilişkiye zorlanması, rızası olmadan evlendirilmesi, kürtaja ya da çocuk doğurmaya zorlanması, cinsel içerikli taciz, tehdit, hakaret ve saldırıya maruz kalması gibi durumları kapsamaktadır.

Siber şiddet, teknolojik araçlar, e-posta ve sosyal medya kanalları üzerinden kişiyi kontrol altına almak, cep telefonu kayıtlarını kontrol etmek, sosyal medya hesaplarının şifrelerini almak, sosyal medyada beğendiği fotoğrafları, konuştuğu kişileri takip etmek, bireyi küçük düşürmek, aşağılamak tehdit etmek gibi amaçlarla kullanılmasıdır.

Ekonomik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden de kaynaklanan failin ekonomik kararlarında mağdura sistematik bir şekilde baskı uygulaması ve mağdurun ekonomik hareket alanını sınırlamasıdır. Mağdurun gelirini kontrol etme, elinden alma, mallarına zarar verme veya varlıklarına el koyma gibi davranışları kapsamaktadır.

Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na gelen aramalara göre, en yaygın olarak **fiziksel, duygusal, sosyal, ekonomik ve cinsel şiddet uygulanmaktadır.***

* Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı 2007-2021 Yılları Arası Verilerinin İstatistiksel Analizi'nden alınmıştır.

Ev İçi Şiddetin Çalışanlara ve Çalışma Ortamına Etkisi

Çalışan Kadınların Maruz Kaldığı Farklı Şiddet Deneyimleri

Fiziksel Şiddet

%22,8

Cinsel Şiddet

%10,3

Psikolojik Şiddet

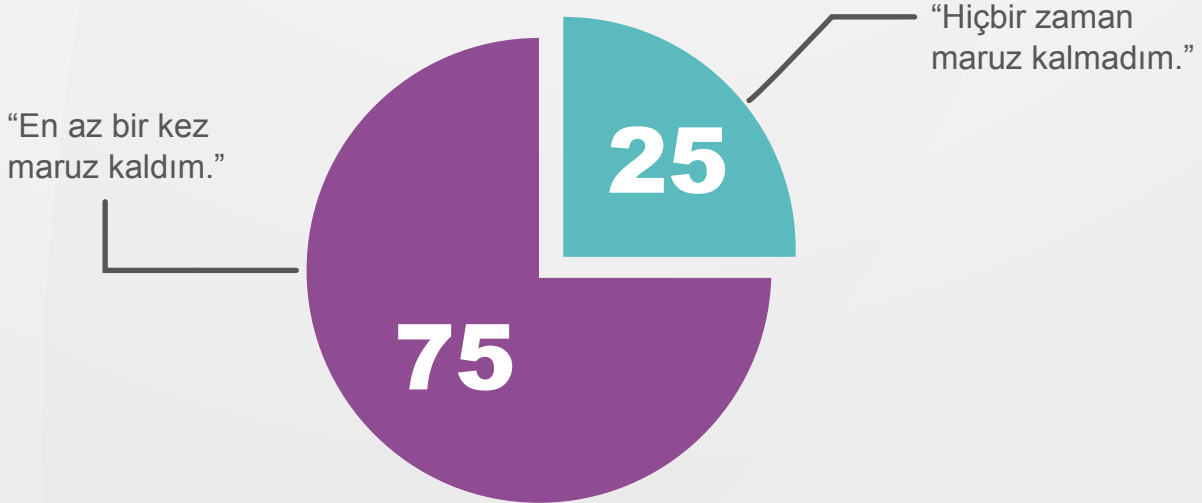
%60

Ekonomik Şiddet

%53

Çalışan Kadınların Herhangi Bir Şiddet Türüne (Fiziksel, Ekonomik, Psikolojik veya Cinsel Şiddet) Maruz Kalma Durumu

* Kaynak: Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Formu'nun, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle İlgili İş Yeri Politikaları Geliştirme ve Uygulama Rehberi'ndeki "Yakın ilişkide şiddetin beyaz yakalı çalışanlara ve işletmeye etkisi araştırma sonuçları"

Şiddet Döngüsü

Şiddet bir döngü içerisinde aşamalar halinde seyretmektedir. Şiddet döngüsü mağdurun şiddete karşı önlem almasını engellemekte veya geciktirmektedir.

1.AŞAMA

Fail küçük şeylerden kavga yaratır, kıskançlık sergiler, mağdurun yaşamını kontrol etmeye çalışır, stres ve gerilime sebep olarak psikolojik şiddet uygular.

2.AŞAMA

Fail öfkesini kontrol edemez, fiziksel şiddete geçer, sonrasında ise davranışına bahaneler üretmeye başlar.

3.AŞAMA

Fail yaptığından pişmanlık duyduğunu söyler, özür diler, değişeceğine ilişkin sözler verir, ilgili ve sevecen bir tutum sergiler, davranışının tekrarlanmayacağını söyler. Gerilimin tekrar artmasıyla döngü ilk aşamadan yeniden başlar.

Nasıl Destek Alabilirsiniz?

Şiddet görmeniz halinde,

Acil Çağrı Merkezi 112'yi arayarak Polis ya da Jandarma'ya başvurabilirsiniz. Polis ve Jandarma tarafından öncelikle güvenliğiniz sağlanır, durumunuz değerlendirilir ve tüm yasal işlemlerinizi başlatılır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 183 Şiddetle Mücadele Hattı'na da başvurabilirsiniz.

Sağlık kuruluşlarında, teşhis ve tedavi hizmeti alabilirsiniz. İhtiyaçlarınız doğrultusunda Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri/Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerine yönlendirilirsiniz.

Belediyelere bağlı kadın sığınma evleri ve kadın danışma merkezlerine başvurabilirsiniz. Merkezlerden psikolojik, sosyal, ekonomik ve hukuki destek alabilirsiniz.

Şiddete maruz kaldığınız durumlarda farklı türden destek almak için aşağıdaki kurumlara da başvurabilirsiniz.

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı	0212 656 96 96 / 0549 656 96 96
Ankara Barosu Gelincik Hattı	444 43 06 / 444 43 06
Mor Çatı Kadın Sığınma Vakfı	0212 292 52 31 morcati@morcati.org.net
Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV)	0212 251 58 50 kadinlarladayanisma@gmail.com
Baro Kadın Hakları Merkezi Hattı	444 26 18

Fiba'da İşimiz Eşitlik

Fiba Grubu olarak, ülkemizin ekonomik ve sosyal açıdan kalkınması, her türlü ayrımcılığın sona ermesi için vazgeçilmez gördüğümüz toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farklı alanlarda çalışıyoruz.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalık Eğitimi, kreş desteği, özel gün izinleri gibi çeşitli uygulamalarımızla, çalışanlarımızın iş ve özel hayatlarında iyileştirmeler yapmalarını önemsiyor ve önceliklendiriyoruz.

Fiba İşimiz Eşitlik Platformu'nda yer alan Eşitlik Elçilerimizin liderliğinde cinsiyet temelli ayrımcılığı önlemek adına eşitlik odaklı çeşitli projeler geliştiriyor ve hayata geçiriyoruz.

 Fiba
İşimiz eşitlik